

The article analyzes peculiarities of quoted messages shared via social networks. Functions of such type of messages in virtual space (expression of emotions, showing of mental condition and mood, presentation of thoughts and interests, positive self-positioning) are studied. It is proved that themes of quoted messages depend on the customer's age. The main origins of quoted materials are shown. They are: fiction masterpieces, the Holy Scriptures, famous films and animation, idioms.

The results of the research can be used by information studies specialists, psychologists, philologists and everyone who is interested in virtual communication.

Key words: Internet, Internet message, quotation, aphorism, quoted messages, virtual communication, customers of social networks, positive self-presentation.

В статтє рассмотрєны особєнности уведємлений-цитат, распространяемых в Интернет-соцсетях. Выяснены функции уведємлений-цитат в виртуальном пространстве, в частности выражения эмоций, маркировка психологического состояния и настроения, выявление интересов и мнений, привлечения внимания, положительное самопозиционирование. Показано зависимость тематики распространяемых цитат от возрастных особенностей пользователей соцсетей. Выявлены основные источники цитируемого материала: классические и религиозные книги, известные фильмы и мультфильмы, крылатые выражения.

Для информологов, социологов, психологов, филологов, а также всех тех, кто интересуется вопросами виртуальной коммуникации.

Ключевые слова: Интернет, интернет-сообщения, цитата, афоризм, сообщение-цитата, виртуальное общение, пользователи социальных сетей, положительное самопозиционирование.

Ольга Блашків

ВПЛИВ АНГЛОМОВНОЇ ЛІНГВОКУЛЬТУРИ НА НОВУ ФОРМУ ПУБЛІЧНОЇ ДІЛОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ В УКРАЇНСЬКОМУ ЛІНГВОПРОСТОРІ

Стрімкі зміни у соціально-економічному житті сучасного українського суспільства, поглиблення міждержавних відносин; активізація міжнародних ділових, наукових, торговельних, культурних зв'язків; інформаційна революція; розвиток інформаційних технологій тощо зумовили трансформацію й у сфері комунікації, інтенсивне поповнення лексичного складу сучасної української мови іншомовними запозиченнями, передусім, англійського походження, їх широкого вживання носіями української мови.

Хоча постійні змінні процеси закладені в самій системі мови (особливо в її лексичній підсистемі), проте ступінь їхньої інтенсивності безпосередньо залежить від рівня активності соціальних змін. Національна мова як «система систем» не може бути монолітною, тому функціонує як відповідно до загальних

законів кореляції культури і мови, так і згідно з національно-специфічними закономірностями розвитку певного соціуму.

У зв'язку з помітною лібералізацією (послаблення вимог до дотримання нормативних засад української літературної мови з кінця 1980-х рр.) у мові (зокрема в публічних виступах) спостерігається значне посилення у використанні жаргонізмів і русизмів, іноді лайливої і непристойної лексики. Суржик як один із різновидів українського просторічного мовлення, що виник унаслідок інтерферентного впливу російської мови, у публіцистиці використовується як багатофункціональний стилістичний засіб.

Ще однією характерною ознакою сьогодення (особливо через вплив Інтернету) стало активне проникнення запозиченої нелітературної лексики в мовлення радіо і телебачення, реклами і кінематографу, в повсякденне мовлення, розширення соціальної та вікової бази жаргонів.

Дослідження соціальних умов, що впливають на мову на кожному етапі її функціонування, вивчення залежності мови від сфери її активного використання соціумом, осягнення того багат шарового, різноманітного мовленнєвого світу, який породжують субкультури в межах загальної лінгвокультури, є актуальним.

У кінці ХХ – на поч. ХХІ ст. помітним став процес активного запозичення іншомовної лексики до складу української мови. Ряд лінгвістів працює над проблемами лексико-семантичних процесів, зумовлених запозиченнями іншомовних слів до лексичного складу української мови. Відомі дослідження в цій галузі А. М. Поповського, К. Г. Городенської, Ю. Жлуктенка, В. В. Німчука, В. М. Русанівського, Л. А. Лисиченко, С. В. Семчинського, О. О. Тараненка та ін.

Сучасна публічна ділова комунікація в українському лінгвопросторі характеризується тим, що взаємодія мов і культур зростає, а проблеми взаємодіювання мов на рівні лексики і фразеології, проникнення субстандартної лексики у публічні виступи недостатньо досліджені.

Мовна діяльність офіційних осіб сьогодні вирізняється помітною емоційністю, суб'єктивністю і часто спонтанністю, що зумовлює потребу в нових експресивних засобах мовлення, які часто запозичуються зі сфери стилістично зниженої лексики (просторіччя, аргю, жаргонів).

Актуальні дослідження науковців сучасної лексики та їхні спостереження за мовленнєвою поведінкою представників різних лінгвокультур засвідчили, що роль нелітературної лексики в них відмінна: ступінь соціального і, відповідно, мовного розшарування відрізняється у різних лінгвокультурах.

Більш вільне використання нелітературної (субстандартної) лексики (сленгу, інвектив) спостерігається в західних культурах, особливо американській. Американський варіант англійської мови демонструє виразні тенденції до лібералізації, все частішого вживання в різних сферах використання мови лексики, яка традиційно вважалася сленговою. Для визначення субстандартної лексики (substandard English) в англо-американській лексикографічній практиці (а також у французькій, німецькій, російській) зачасту використовується термін «сленг».

Сучасне мовлення американців вирізняється більшою розкутістю, помітною словесною вибірковістю; прагненням до свіжої (нетипової) виразності; активним використанням неформальної лексики як у буденному житті, так і в публічних виступах, у мові засобів масової інформації.

Загальний потужний вплив англійської мови на українську мову проявляється як у наслідуванні актуальних тенденцій мовного розвитку, так і в безпосередніх лексичних запозиченнях.

У сучасній українській мові складається нова форма публічної ділової комунікації, яка базується на запозиченні мовної практики західних культур (зокрема, актуалізації своєрідного літературно-жаргонізованого типу мовленнєвої культури, інтенсивне насичення мовлення англійськими словами), одночасно закріплюючи традиційні реалізаційні системи і відображаючи живі явища мовленнєвої творчості. Запозичення-англійськими словами в українській мові характеризуються як неоднорідністю походження, так і неоднаковою частотою, стилістичним і жанровим використанням. Безперечно, більшість із них своїм походженням завдячує науковому стилеві та виробничо-професійному мовленню.

Причини використання в українській мові англійських слів, названі науковцями: прагнення до інтернаціоналізації лексики в політиці, науці, публіцистиці; необхідність у номінації нових предметів і явищ; економність вираження поняття одним словом, а не словосполученням; еufемізація мови; прагнення до експресивності; наслідування країн, більш успішних у різних сферах.

Серед основних екстралінгвістичних передумов активного проникнення нелітературної лексики в сферу публічної ділової комунікації мовці виділяють втрату колишніх ідеалів і традицій, падіння моральних норм; кризу сімейних устоїв та ідей, спроможних цементувати націю; розвінчання багатьох авторитетів, в тому числі й авторитету уряду.

Знижений стиль мови, який розвиває і норми мови, і норми мовного етикету, стає звичним не тільки у повсякденному спілкуванні, але й звучить на телебаченні та в радіоефірі, публічних виступах офіційних осіб. Зв'язок формування загального сленгу зі змінами, що відбуваються в суспільстві, дозволяє розглядати це явище в контексті найважливіших проблем сучасної соціолінгвістики. Можна говорити про нову форму публічної ділової комунікації, в якій свідомо віддається перевага нелітературним словам. Традиційними стали дослідження мовцями розмежування зумисних і ненавмисних аномалій.

Інтенсивне проникнення англійських слів в українську мову викликає неоднозначну оцінку серед науковців. З одного боку, іноземні запозичення не шкодять самобутності мови-реципієнта за умови, що властивий їй граматичний лад залишається незмінним і не порушуються внутрішні закони мовного розвитку. З іншого, – перевищення міри корисного запозичення, як зауважує відомий культуролог І. Лосєв, призводить до розчинення однієї культури в іншій, до асиміляції, цілковитої втрати духовного суверенітету культури [2, с. 23].

Таким чином, розвиток суспільства, соціальні процеси в ньому, зміни у взаємодії мовних спільнот всередині нації відображаються на станові мови, змінюють систему «вербального репертуару» носіїв мови, впливають на загальний лексичний склад мови, на її стилеві характеристики, видозмінюють відношення до так званих «соціальних мовних маркерів» [1].

Така тенденція безпосередньо пов'язана із ходом суспільного розвитку, визначається змінами в соціокультурних процесах, показує напрям мовної динаміки, відображає трансформації у психологічній установці нації, в мовних уподобаннях носіїв мови, обумовлюється посиленням ролі ЗМІ в системі етнічної комунікації.

Література

1. Labov W. Principles of Linguistics Change. Vol. III. Cognitive and Cultural Factors / William Labov. – Chichester: Wiley-Blackwell, 2010. – P. 147-150.
2. Лосєв І. В. Історія і теорія світової культури. Європейський контекст : [навч. посібн. для студентів вищ. навч. закладів] / І. В. Лосєв. – К. : Либідь, 1995. – 224 с.

УДК 070(478)

Карааслан Темель

СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ РАЗВИТИЯ СМИ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВЫ

В статье анализируются основные тенденции развития СМИ Молдовы.

Ключевые слова: *СМИ, телевидение, интернет, республика Молдова*

Страны Восточной Европы за последние двадцать с небольшим лет прошли сложный путь, который характеризовался как изменением политической, экономической систем, так и трансформацией медиа, включая содержательный компонент, идеологическую основу и пр. Безусловно, упомянутые кардинальные изменения произошли в странах Восточной Европы (Чехии, Словакии, Румынии, Болгарии, Молдовы и т. д.)

Политический кризис определяет и все больше усугубляет экономическое положение Молдовы. Молдова после получения независимости всегда зависела от иностранных финансовых влияний, международные финансовые потери привели к значительному уменьшению помощи спонсоров. С точки зрения величины дохода на душу населения, Республика Молдова остается очень бедной страной в сравнении с европейскими странами, находясь на уровне кавказских и центрально-азиатских государств [1, 4].

Слабое экономическое развитие Молдовы определяет экономическую составляющую и медиасферы страны. СМИ Молдовы вынуждены работать в условиях тяжелого экономического положения в стране, политического